

VEROTUS

Oppikirja kpl 9-11

Kuusankosken lukio/Päivi Parkkonen

Pohdintoja:

- Mihin verotusta tarvitaan?
- Mitä kohteita verotetaan?
- Miten verot maksetaan?
- Saadaanko veroilla kerättyä riittävästi rahaa yhteisiin tarpeisiin?
- Mitä ongelmia seuraa, jos rahat eivät riitä?
- Mitä tarkoittaa harmaa talous ja miten se liittyy verotukseen?

Hae

Lomakkeet | Yhteystiedot

Henkilöasiakkaat

Yritys- ja yhteisöasiakkaat

Syventävät vero-ohjeet

Asioi verkossa

Tietoa Verohallinnosta

Henkilöasiakkaat

Verokortti

Veronpalautukset

Jäännösvero

Veroilmoitus ja

Yritysasiakkaat

Verotili-palvelu

Kausiveroilmoitus

Arvonlisäverotus

Vuosi-ilmoitus

Ajankohtaista

Ilmoita tilinumerosi viimeistään 18.11. veronpalautusta varten

Lue lisää

Uusi verotuspäätös saapuu viimeistään lokakuun lopussa

VERONMAKSAJAT

Puolenpitoa.

KIRJAUDU JÄSENPALVELUUN

✓ Rekisteröidy

KIRJAUDU

Verkkokauppa | Ajankohtaista | Koulutukset | Veroillat

Laskelmat | Selvitykset | Laskurit | Tilastot

HAE

Veronmaksajat

Jäsenenä

Liity

Etusivu | Palkka ja eläke | Asunto ja auto | Perintö ja lahja | Sijoittaminen | Veroilmoitus

Yrittäjä

Etusivu → Tilastot → Verotuotot

Verotuotot

Veroaste

Verotuksen
rakenne

Maksetut
tuloverot

Julkiset menot

Suomen verokertymät

Verot ja veronluonteiset maksut olivat Suomessa vuonna 2015 yhteensä runsaat 90 miljardia euroa. Veroja ja pakollisia sosiaaliturvamaksuja keräävät valtio, kunnat ja sosiaaliturvarahastot. Lisäksi Suomessa kerätään Euroopan unionille tilitettäviä veronluonteisia maksuja.

Verotulot vuosina 1990-2015, miljardia euroa

100

VERONMAKSAJIEN EKONOMISTIT

Pääekonomisti

Mikael Kirkko-Jaakkola

puh. 09 6188 7326

etunimi.sukunimi

@veronmaksajat.fi

Ekonomisti

Hyvä verojärjestelmä?

Veronmaksajan näkökulma:

- Oikeudenmukainen
- Huomioi veronmaksukyvyn (tulotaso)
- Riittävän laaja veropohja (mitä verotetaan?)
- Riittävän yksinkertainen, selkeä, tarkka.

Veronsaajan näkökulma (valtio, kunnat, seurakunnat)

- Verotuotto on riittävä
- Tasapuolinen
- Kustannustehokas

Miten verot peritään?

- **Sähköinen verokortti** (ennen verovuotta) -> työnantajan **ennakkoverotuksen** perusta
- Verokortissa arvio tuloista ja menoista
 - Pidätysprosentti ja lisäprosentti
- **Sähköinen veroilmoitus** -> tarkistus
- Vähennykset: tulonhankkimis- ja työmatkakulut, ay-jäsenmaksut, asuntolainojen korkoja, kotitalousvähennys
- **Verotuspäätös**: verotuksen perusteet
- **Veronpalautukset/jäännösverot**

Välittömät verot:

Kunnallisvero (vaihtelee kunnittain)

- Suhteellinen: palkat, ansiotulot

Kirkollisvero (1-1,5%)

Valtion tulovero

- Progressiivinen

Perintö- ja lahjavero

Pääomavero (30%/34%)

- Osinko- ja vuokratulot, luovutusvoit
- talletukset, joukkolainat: korot

Yleisradiovero 50-140€

Kiinteistövero

- Kiinteistöt lukuun ottamatta maatalouskiinteistöjä

Välilliset verot:

Arvonlisävero

- 22% -> 23% (1.7.2010)
- Vapautettu: lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, rahoitus- ja vakuutuspalvelut, vuokrat, koulutus, lehtien tilausmaksut
- Alhaisempi ALV:
 - ruoka 13% (1.7.2010; kauppa ja ravintolaruoka)
 - kirjat, lääkkeet, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, joukkoliikenne 9% (1.7.2010)

Valmisteverot

- Tupakka, alkoholi, virvoitusjuomat, polttoaineet, sähkö

Varainsiirtovero

- Asunto- ja kiinteistökaupat

Auto- ja moottoripyörävero

Ympäristöverot

Progressio vai tasavero

- veroprosentti nousee tulojen noustessa
- Perustelu: "rikkailla jää riittävästi kulutukseen vaikka maksavat enemmän veroja"
- yhteiskuntarauha: laajat tuet ja palvelut
- VALTION TULOVERO% LASKENUT
- sama veroprosentti
- kannustaa työntekoon ja yrittämiseen?
- yksinkertainen
- lisää tuloeroja (yhteiskunnallinen eriarvoisuus lisääntyy)
- Lisää kuluttamiseen käytettyä rahaa
- käytössä maissa, joissa ei yhtä laajaa hyvinvointivaltiota
- ei tuo valtiolle riittävästi tuloja
- TASAVEROT OVAT NOUSSEET: ALV, KUNTAVEROT
- Köyhä maksaa suhteessa enemmän kulutusveroja, koska kuluttaa suuremman osan tuloistaan.

Verokiila

- Työnantaja: Palkka 1200€ + sivukulut = n. 1600
- Bruttopalkka (työnantaja perii ennakonpidätyksen)
- TyEl (yhteensä 22% palkasta, työntekijän osuus 4,3%)
- Sotu (2%)
- Työttömyysvakuutus, ryhmähenkivakuutus, tapaturmavakuutus (n. 1%)
- Työntekijä palkka 1200€ - verot = n.1000€
- Ennakonpidätys (henkilökohtainen vero%)
- Tyel (4,3%), työttömyysvakuutus (0,2%)
- $1600 - 1000 = 600\text{€} = \text{verokiila}$

Kannustinloukku?

- Saat työstä käteen 1000€
- Työmarkkinatuki n.550€ + asumistuki n.200€ (riippuu asunnon koosta ja tuloista). Yhteensä 750€
- $1000\text{€} - 750\text{€} = 250\text{€}$
- Mitä pitäisi tehdä? Vai pitäisikö tehdä mitään?
- Keskituloisen palkka s. 87 piirakkadiagrammi

Korkean veroasteen ongelmia?

- Kannustavuus?
 - Korkeat verot vs. hyvä sosiaaliturva (kannustinloukut)
 - Palkkataso (nettopalkan taso asiantuntija-ammateissa)
 - Korkeasti koulutettujen ja ammatti-ihmisten muutto matalamman verotuksen maihin?
 - Yritysten mahdollisuudet rekrytoida huippuosaajia ulkomailta?
- Veronkierto ja verorikollisuus
- Harmaa talous
- Mikä on riittävä verokertymä?
 - palvelujen järjestäminen, yhteiskunnan tuet

Vuoden 2022 valtion tuloveroasteikko:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
19 200–28 700	8,00	6,00
28 700–47 300	578,00	17,25
47 300–82 900	3 786,50	21,25
82 900–	11351,50	31,25

ALV eli arvonlisäverokannat:

VEROKANTA & SIIHEN KUULUVA LIIKETOIMINTA

24 %

Yleinen verokanta koskee useimpia tavaroita ja palveluita.

14 %

Elintarvikkeet, ravintola- ja ateriapalvelut sekä eläinten rehut.

Ei koske kuitenkaan alkoholi- ja tupakkatuotteita eikä vesijohtovettä.

10 %

Mm. kirjat, lääkkeet, liikuntapalvelut, elokuvanäytökset, kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien sisäänpääsymaksut, henkilökuljetukset ja majoituspalvelut.

0 %

Mm. vienti EU-alueen ulkopuolelle ja useat muut tavara- ja palvelumyynnit ulkomaille.

Vapautettu ALV:sta

Mm. terveys- ja sairaanhoitopalvelut, sosiaalihuolto, rahoitus- ja vakuutuspalvelut, yleissivistävä koulutus.

Pääomatulon veroprosentti 2022

- 30%
- 34% (yli 30 000 euron pääomatulosta).

**LAHJAVEROASTEIKKO, I VEROLUOKKA,
LAHJA ANNETTU 1.1.2017 TAI SEN JÄLKEEN**

Verotettavan osuuden arvo, €	Veron vakioerä osuuden alarajalla, €	Vero alarajan ylimenevästä osasta, %
5 000–25 000	100	8
25 000–55 000	1 700	10
55 000–200 000	4 700	12
200 000–1 000 000	22 100	15
1 000 000–	142 100	17

**PERINTÖVEROASTEIKKO, I VEROLUOKKA,
PERITTÄVÄ KUOLLUT 1.1.2017 TAI SEN JÄLKEEN**

Verotettavan osuuden arvo, €	Veron vakioerä osuuden alarajalla, €	Vero alarajan ylimenevästä osasta, %
20 000–40 000	100	7
40 000–60 000	1 500	10
60 000–200 000	3 500	13
200 000–1 000 000	21 700	16
1 000 000–	149 700	19

Kunnallisverotus

Kesämökkien alhaisimmat kiinteistöveroprosentit

Muun kuin vakinaisen asunnon matalimmat kiinteistöveroprosentit kunnittain 2020

Kunta	Veroprosentti 2020
Espoo	0,93 %
Helsinki	0,93 %
Iisalmi	0,93 %
Isojoki	0,93 %
Karvia	0,93 %
Kauniainen	0,93 %
Kerava	0,93 %
Koski Tl	0,93 %
Oulu	0,93 %
Raisio	0,93 %
Rauma	0,93 %
Riihimäki	0,93 %
Somero	0,93 %
Tammela	0,93 %
Turku	0,93 %
Tuusula	0,93 %

Lähde: Kuntaliitto

Kuntaverottajien top 20

Korkeimmat tuloveroprosentit kunnittain vuonna 2020

	2020	Muutos
1. Halsua	23,50	+1,50
2. Savonlinna	22,75	+0,50
3. Haapajärvi	22,50	
4. Honkajoki	22,50	
5. Jämijärvi	22,50	
6. Kyyjärvi	22,50	+0,75
7. Reisjärvi	22,50	
8. Teuva	22,50	
9. Veteli	22,50	+0,50
10. Akaa	22,25	
11. Pelkosenniemi	22,25	
12. Vehmaa	22,25	
13. Vimpeli	22,25	
14. Alavieska	22,00	
15. Haapavesi	22,00	
16. Hankasalmi	22,00	
17. Humppila	22,00	
18. Hämeenkyrö	22,00	
19. Ikaalinen	22,00	+0,25
20. Isojoki	22,00	

Lähde: Verohallinto, Kuntaliitto

Kuntien talous

TULOT

- KUNNALLISVERO
- KIINTEISTÖVERO (0,32-1,35% kiinteistön verotusarvosta)
- VALTIONOSUUDET
- Valtiolta osa yhteisöveron tuotosta
 - 26%
- Tulot palvelumaksuista (päivähoito, terveyskeskus, uimahalli...)
- Tulot omaisuudesta (vuokrat, liikelaitosten tuotot, osinko- ja korkotuotot)

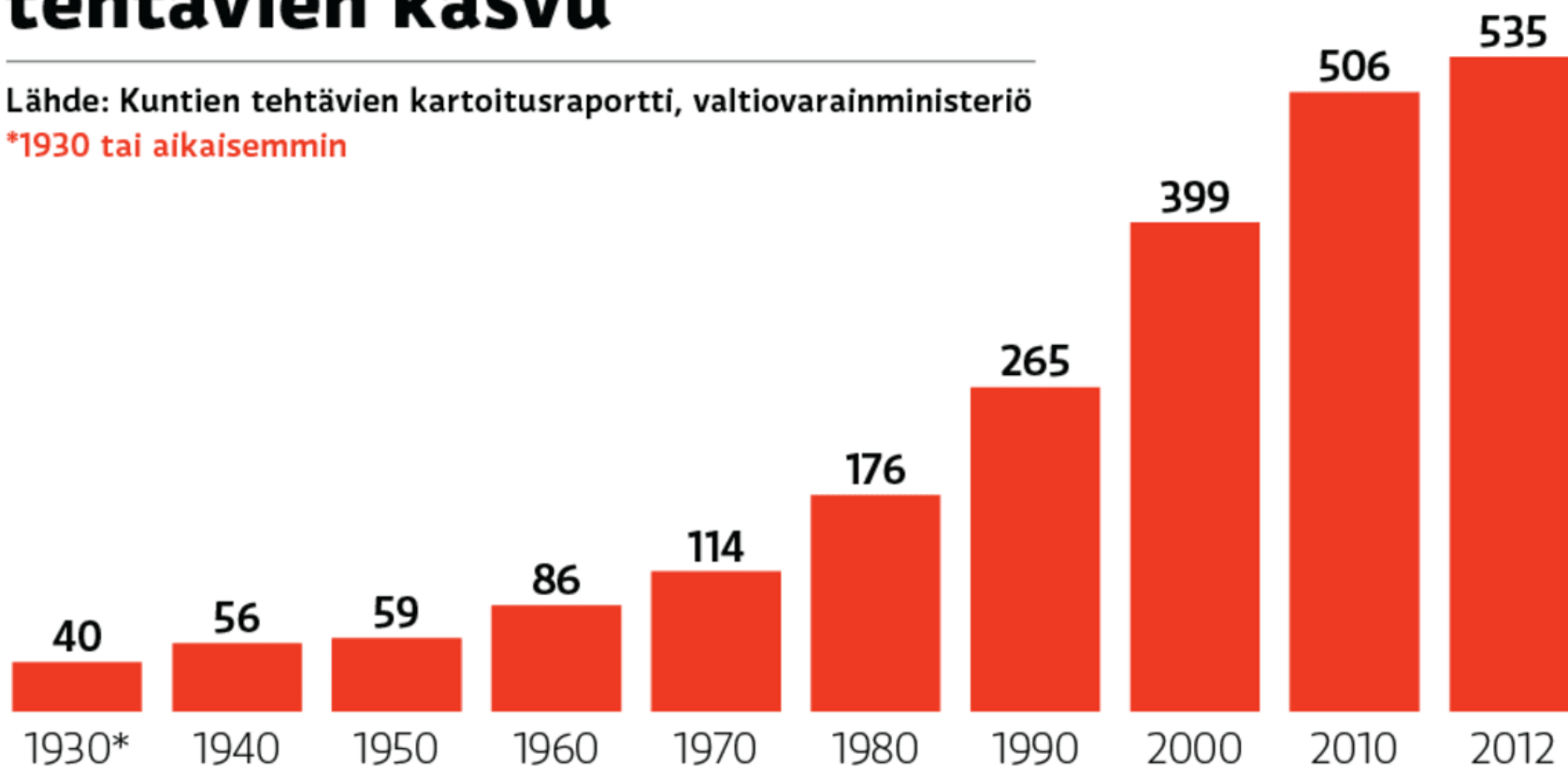
MENOT

- Lakisääteiset peruspalvelut
 - Peruskoulutus
 - Päivähoito
 - Terveystenhoito
 - Sosiaalitoimi
- Kulttuuritoimi
- Hallinto, tieverkosto, virkistysmahdollisuudet
- Kuntayhtymät (isommat tehtävät: sairaalat, ammattikoulut ym.)

Kuntien lakisääteisten tehtävien kasvu

Lähde: Kuntien tehtävien kartoitusraportti, valtiovarainministeriö

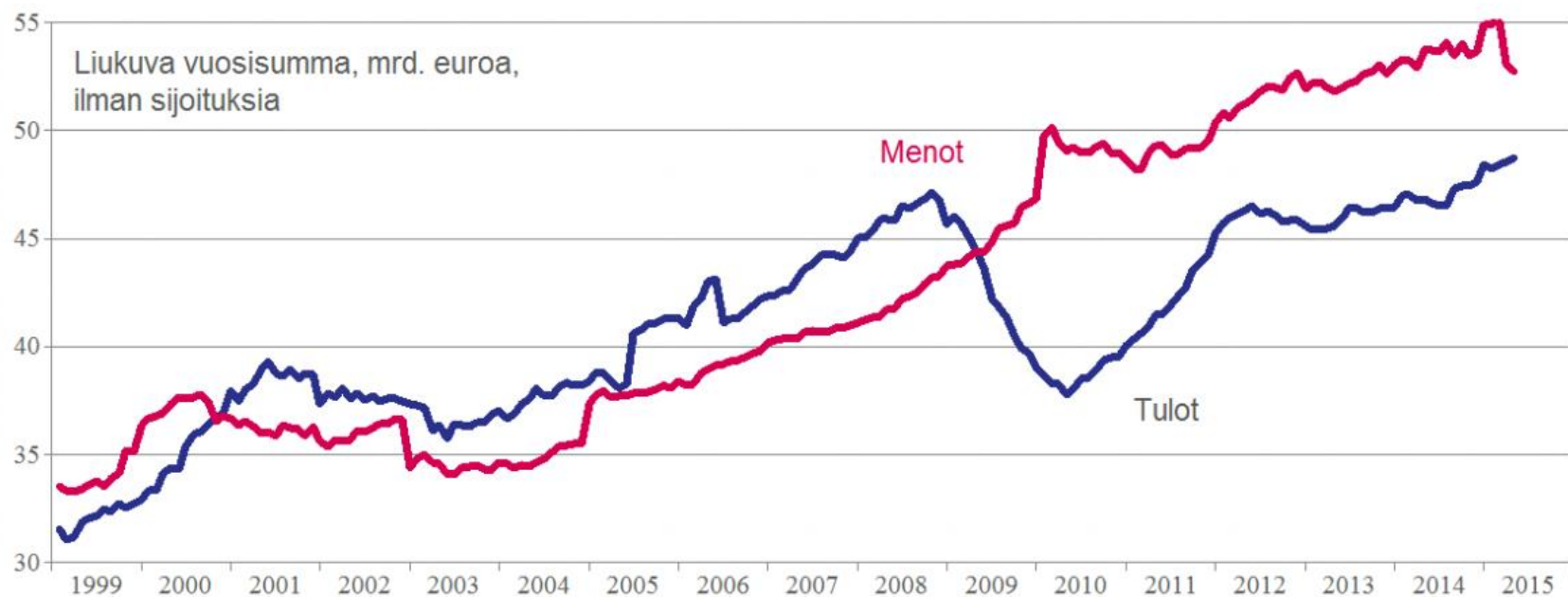
*1930 tai aikaisemmin

Kunnallistalouden kriisi? Miten ratkaistaan?

- Tehtävät ja kustannukset lisääntyneet – tulot eivät vastaavasti (vuosikate negatiivinen)
 - Kuntien veronkorotukset
 - palvelumaksujen korotukset
 - Palvelujen leikkaukset ja rakenteen uudistaminen
 - Ulkoistukset (palvelujen ostaminen yrityksiltä)
 - Kuntayhtymät (kuntien yhteistyönä esim. terveydenhuolto)
 - Kuntien yhdistyminen
 - Valtion suhteellinen tuki kunnille pienentynyt (valtion tavoite: kunnallisen toiminnan tehostaminen)
 - Elinkeinotoimi -> yrittäjyyden edistäminen, uusien yritysten houkutteleminen alueelle

Valtiontalouden tulot ja menot

Lähde: Valtiokonttori

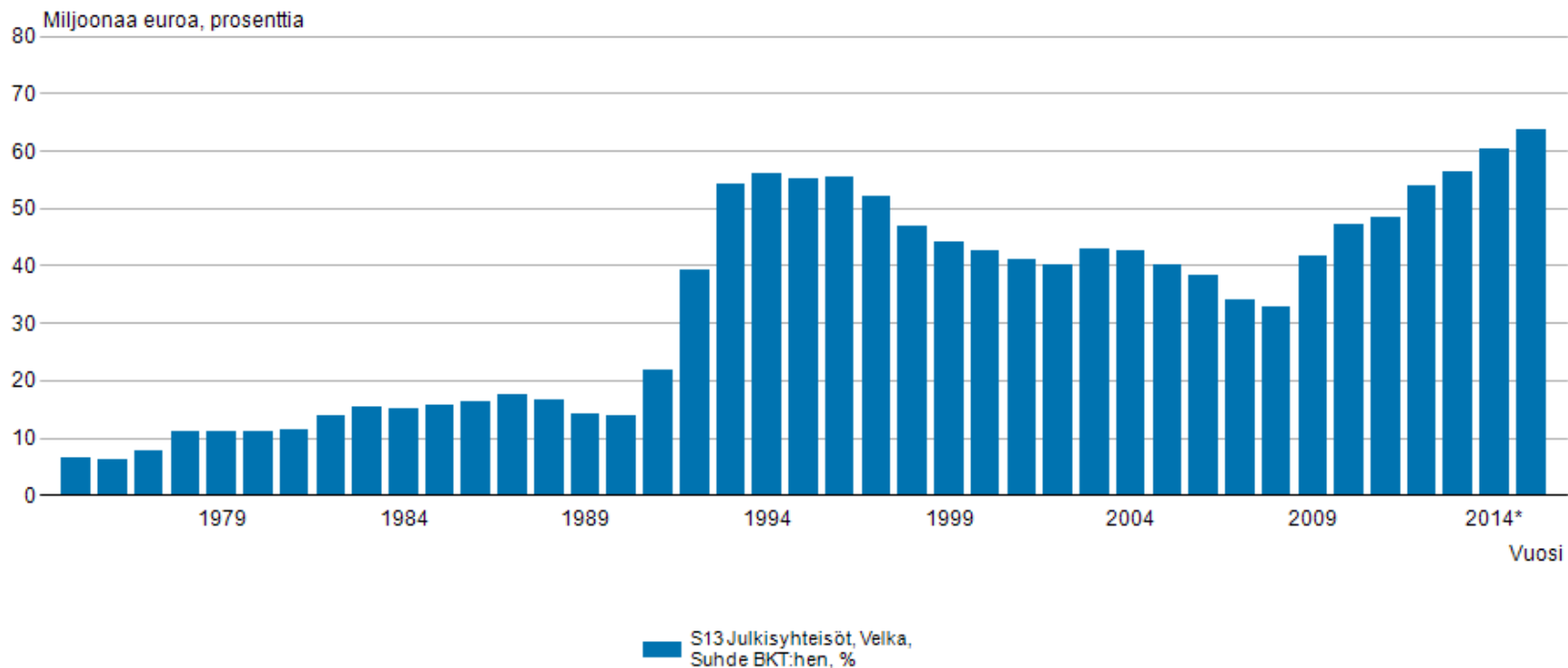
12.6.2015/valt1/jka/EKI Talousgraafit

Elinkeinoelämän keskusliitto

Tulot eivät riitä kattamaan menoja: alijäämäinen budjetointi katetaan velalla.

Julkisyhteisöjen alijäämä ja -velka 1975-2015 muuttujina Sektori, Alijäämä/velka, Arvo ja Vuosi

Veroeurojen käyttö

Suomalaisen veroeuron jakaantuminen eri tehtäviin vuonna 2014

